25/09/2019

Η Οσία Ευφροσύνη

/ Βίοι Αγίων

Η Οσία Ευφροσύνη Θυγατέρα Παφνουτίου του Αιγυπτίου τιμάται από την Εκκλησία μας κάθε χρόνο στις 25 Σεπτεμβρίου. Αποτμήματα του Ιερού Λειψάνου της Αγίας βρίσκονται στη Μονή Κύκκου Κύπρου και στο Παρεκκλήσιο Οσίας Ξένης της Ρωσίδος Μάνδρας Αττικής.

Τὸ θῆλυ κρύπτεις ἀνδρικῶς Εὐφροσύνη,
Καὶ κρυπτὰ τὸν βλέποντα Δεσπότην βλέπεις.
Εἰκάδα Εὐφροσύνη κατὰ πέμπτην πότμον ὑπέστη.

Η Οσία Ευφροσύνη έζησε στα χρόνια του Θεοδοσίου του μικρού (περί το 410 μ.Χ.), ήταν μοναχοκόρη και πολύ πλούσια. Ο πατέρας της Παφνούτιος ήταν ο πλουσιότερος της Αλεξάνδρειας και μαζί με τη σύζυγό του διακρίνονταν για τη θερμή πίστη τους στο Θεό.

Δώδεκα χρονών η Ευφροσύνη έμεινε ορφανή από μητέρα, και ο πατέρας της αφοσιώθηκε ακόμα πιο φιλόστοργα στην επιμέλεια της κόρης του. Όταν η Ευφροσύνη έφθασε στο 18ο έτος της ηλικίας της, ο πατέρας της θέλησε να την παντρέψει με ένα νέο υψηλής κοινωνικής τάξης.

Όμως την ψυχή της Ευφροσύνης είχε καταλάβει ο θείος έρωτας. Ο γάμος και οι κοσμικότητες θα της ήταν εμπόδιο να αφιερωθεί συστηματικά στην ελεημοσύνη και στην υπηρεσία του πλησίον. Γι’ αυτό κάποια μέρα, αφού διαμοίρασε τα υπάρχοντά της στους φτωχούς, έφυγε κρυφά από το σπίτι, και μετά από πολλές περιπέτειες, κατέληξε μεταμφιεσμένη ανδρικά σε κοινόβιο ανδρικό μοναστήρι. Εκεί πήρε το όνομα Σμάραγδος και όλοι οι μοναχοί θαύμαζαν τον πνευματικό της αγώνα και τη διακονία που πρόθυμα πρόσφερε σε όλους.

Έζησε στο μοναστήρι 38 χρόνια. Στο τέλος της ζωής της συναντήθηκε και με τον πατέρα της, όταν και αυτός έγινε μοναχός στο ίδιο μοναστήρι. Έτσι, με τη ζωή της η Ευφροσύνη μας υπενθυμίζει τα λόγια της Αγίας Γραφής, που λένε: «ἀρνησάμενοι τᾶς κοσμικᾶς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰώνι» (Προς Τίτον, Β’ 12). Δηλαδή, αφού αρνηθούμε τις επιθυμίες του ματαίου και αμαρτωλού αυτού κόσμου, να ζήσουμε στον παρόντα αιώνα με εγκράτεια στη ζωή μας, με δικαιοσύνη προς τους συνανθρώπους μας και με ευσέβεια προς το Θεό.

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος πλ. δ’.
Ἐν σοὶ Μῆτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ᾽ εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, Ὁσία Εὐφροσύνη τὸ πνεῦμά σου.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)
Ἦχος πλ. α’. Τὸν συνάναρχον Λόγον.
Ὡς παρθένος φρόνιμη καὶ ἀδιάφθορος, κοτηγγυήθης ὁσίως τῷ Ζωοδότῃ Χριστῷ, καὶ προσκαίρων τὴν χλιδὴν ἐμφρόνως ἔλιπες, ὅθεν ἐν μέσῳ τῶν ἀνδρῶν, ὡς ἀμόλυντος ἀμνάς, ἐξέλαμψας Εὐφροσύνη, καὶ τοῦ Βελίαρ τὰ κέντρα, τὴ πολιτεία σου ἀπήμβλυνας.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον

Ἐν τῇ ἀσκήσει τὸ θῆλυ ἐκάλυψας, ἐν τῇ κοιμήσει τοὺς πάντας ἐξέπληξας, Εὐφροσύνη ἀνύσασα ἀνδρικῶς, νεᾶνις οὖσα λαμπρά, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς τῶν κινδύνων ἀπαλλάττεις τοὺς τιμῶντάς σε.

Κοντάκιον

Ἦχος β’. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τῆς ἄνω ζωῆς, τυχεῖν ἐπιποθήσασα, τὴν κάτω τρυφήν, σπουδαίως καταλέλοιπας, καὶ σαυτὴν ἀνέμιξας, ἀνάμεσον ἀνδρῶν παναοίδιμε· διὰ Χριστὸν γὰρ τὸν νυμφίον σου, μνηστῆρος προσκαίρου κατεφρόνησας.

Ὁ Οἶκος

Ἐν εὐφροσύνῃ καὶ θυμηδίᾳ, τάς ψυχὰς εὐφρανθέντες, ἀναστῶμεν σπουδῇ ἀκοῦσαι λόγον παράδοξον· ὑπερβαίνει γὰρ ἔννοιαν πᾶσαν τὸ διήγημα τοῦτο καὶ καταπλήττει, ὅτι γυνὴ ἐν μέσῳ ἀνδρῶν καταμένουσα, ἐνίκησε τὸν Βελίαρ, καὶ τὸ πῦρ κατεπάτησε τῶν ἡδονῶν, καὶ οὐκ ἐφλέχθη τὸ σύνολον· τὸν Χριστὸν γὰρ ποθοῦσα ἡ ἄσπιλος, μνηστῆρος προσκαίρου κατεφρόνησε.